

DZIEN

8 stron

10 GR.

BYDGOSKI

ILUSTROWANY

DRAZ WYDAWNICTWA: DZIEN POMORZA — DZIEN GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEN KOCIEWSKI
GŁOS NIESZAWSKI (DZIEN CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEN TCZEWSKI
ILUSTROWANY — DZIEN CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — — —

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 206.868

Przerwana ofensywa powstańców hiszpańskich

z powodu... zabłądzenia autokolumny

Paryż, 20. 12. (PAT.) Korespondent Havasa donosi: Miasteczko **Villa Nueva del Canada** w odległości 20 km. od klasztoru **Eskurial** zostało dnia 19 bm. zajęte przez powstańców w wyniku oskrzydlenia prawego skrzydła wojsk rządowych, które stawiało słaby opór. **Villa Nueva** stanowi tylko etap ataku. Część kolumn ruszyła stamtąd dalej, lecz wypadek przerwał operację, 7 samochodów ciężarowych „narodowców” zblądziło i przejechało drogę, będącą w rękach wojsk rządowych (trzy z nich zdołały wyczołgać się, 4 zaś wpadły w ręce wojsk rządowych) wobec tego dopiero późnym wieczorem „narodowcy” wznowili ofensywę, w której wyniku posunęli się ogółem o 7 km. w kierunku północnym na odcinku południowym.

ted” w Antwerpii konosamenty i zgodnie z umową wypłatę 20 procent wartości towaru.

Z powodu zatopienia statku „Komsomol” prasa sowiecka zamieszcza ostre artykuły, atakując postępowanie okrętów powstańczych hiszpańskich, traktujących je jako akty korsarstwa.

Ślady walk ulicznych w Madrycie.

Flota powstańcza zatopiała statek sowiecki

Prasa sowiecka pisze, że to korsarstwo

Moskwa, 20. 12. (PAT.) Agencja Tass donosi: Według wiadomości prasy z dnia 14 bm. krążownik powstańczy podpalił i zatopił statek sowiecki „Komsomol”. Los załogi jeszcze nie jest ustalony.

„Komsomol” wyszedł dnia 5. b. m. z portu Poti do Gandawy z 6908 ton manganu, sprzedanego belgijskiemu T-wu „Providence”. T-stwo to poinformowano w należytych czasie o odplynięciu statku i otrzymano od „Euro Banku” w Paryżu za pośrednictwem „Lloyds and National Provincial Foreign Bank Limi-

San Salvador w gruzach 60-tysięczne miasto zniszczyło trzęsienie ziemi

Nowy Jork, 20. 12. (PAT.) Miasto San Salvador, stolica republiki San Salvador zostało zniszczone dziś przez trzęsienie ziemi. Miasto ma około 90.000 ludności.

Podatek od cukru zmieni prezydenta republiki na Kubie

Hawana 20. 12. (PAT.) Uchwalone przez izbę ustawy o podatku od cukru wywołuje wśród ludności wielkie wzburzenie.

Stronnicy **plk. Batista** w liczbie 45.000 zgromadzili się pod stolicą Kuby i zorganizowali burzliwą demonstrację. Tysiące właścicieli plantacji trzciny cukrowej z okolic stolicy defilowało z okrzykiem „Niech żyje Batista”. Ambasador Stanów Zjednoczonych podjął mediację między prezydentem Kuby **Gomez'em** i **plk. Batista**.

Hawana 20. 12. (PAT.) Członkowie parlamentu republiki Kuby stronnicy **plk. Batista** zgłosili wniosek o wyznaczeniu na 21 bm. specjalnego posiedzenia izby dla postawienia w stan oskarżenia prezydenta **Gomez'a**. Na wniosek podpisało się 82 posłów. Mówią, że jednak na posiedzeniu wniosek uzyska nieodzwonne 2/3 głosów. Wskutek czego prezydent **Gomez** będzie musiał ustąpić, a **plk. Batista** obejmie władzę.

Urbi et orbi

Oreǳie Ojca św. na dzień Bożego Narodzenia

Rzym, 20. 12. (PAT.) „Stampa” informuje, że **Papież**, który za poradą lekarzy zrezygnował z dorocznego przyjęcia kardynałów w wigilię oraz z zamiaru wygłoszenia przy tej okazji przemówienia, pragnie przesłać światu katolickiemu oreǳie, które prawdopodobnie będzie odczytane w radio przez kard. sekretarza stanu **Pacelli'ego**. W oreǳiu tym, jak informuje „Stampa” Pa-

pież zapewne wyrazi podziękowanie wszystkim, którzy ujawnili szczególne zainteresowanie jego zdrowiem i przesłali mu życzenia. Ponadto zwrócił się do świata z wezwaniem o pokój oraz nawiązał do ostatnich prac konferencji wszechamerykańskiej, jak również do pokojowych wysiłków, ujawnionych w toku tej konferencji.

Czang-Kai-Szek będzie niebawem wolny

Wojska rządowe maszerują naprzód

Szanghaj 20. 12. (PAT.) Na posiedzeniu juanu wykonawczego syn **Sun-Jat-Sena** oświadczył: **Czang-Kai-Szek** będzie niebawem uwolniony. Wysiłki **Czang Sue Lianga** nie dadzą wyniku, gdyż wojska rządowe idą naprzód. **Sung** pojechał do **Sian Fu** w charakterze prywatnym wezwany przez **Czang Sue Lianga**, który chce z niego zrobić za-

kładnika. **Szanghaj** 20. 12. (PAT.) Rząd chiński komunikuje: Samoloty rządowe dokonały lotu nad **Sian Fu** i innymi miastami prowincji **Szen Si**, rozrzucając ulotki, zawiadamiające, że społeczeństwo chińskie potępia **Czang Sue Lianga**.

Czego chce plk. de la Roque?

Program francuskiej partii społecznej

Paryż 20. 12. (PAT.) Dziś o godz. 9,30 otwarto ostatnie posiedzenie kongresu Francuskiej Partii Społecznej. **Plk. de la Roque** odczytał deklarację programową partii.

Najważniejsze ustępy tej deklaracji są: Partia Społeczna Francuska jest zwolenniczką wolności republikańskich i chce poświęcić swą pracę zagadnieniom społecznym, politycznym i oświatowym. W tym celu partia zmierzać będzie do reformy ustroju państwa, przywracając prezydentowi Republiki rzeczywiste prawo powoływania rządu i rozwiązywania izb.

Partia dążyć będzie do pozbawienia parlamentu prawa stawiania wniosków o wydatkach, do reformy prawa wyborczego i nadania praw wyborczych kobietom. Partia uważa za nieodzowne zniesienie prawa do strajku i związków urzędników, utworzenie izby stanowej bankierskiej.

W dziedzinie polityki zagranicznej partia domaga się zerwania umowy z **ZSRR**, wzmocnienia sieci sojuszków z **Anglią**, **Włochami**, **Polską** i **Małą Ententą** a także szczerego porozumienia z **Niemcami**.

Instytut Kultury Narodowej im. J. Piłsudskiego

Warszawa, 20. 12. (PAT.) Do łaski marszałkowskiej wpłynął rządowy projekt ustawy o utworzeniu Instytutu Kultury Narodowej **Józefa Piłsudskiego**. Pierwsze czytanie tego projektu odbędzie się na posiedzeniu plenarnym Sejmu już we wtorek, 22 bm.

Dziesięciolecie szkoły przemysłu graficznego im. Marszałka J. Piłsudskiego

Warszawa, 20. 12. (PAT.) Dzisiaj Szkoła Przemysłu Graficznego im. Marszałka **Józefa Piłsudskiego**, jedyna u nas tego typu uczelnia zawodowa, kształcąca pracowników dla potrzeb przemysłu graficznego w zakresie drukarstwa, litografii i fotochemigrafii, obchodziła swe dziesięciolecie.

„Gazeta Olsztyńska” bez redaktora

Berliński sąd prasowy odebrał red. **Jankowskiemu** prawo wykonywania zawodu

Olsztyn, 20. 12. (PAT.) Najwyższy sąd prasowy w Berlinie (Reichspressegericht) jako ostatnia instancja apelacyjna, rozwał sprawę pozbawienia redaktora „Gazety Olsztyńskiej” **p. Jankowski** prawa wykonywania zawodu redaktorskiego. Sąd odrzucił apelację, zatwierdzając wyrok sądu prasowego w Królewcu. „Gazeta Olsztyńska” pozbawiona została w ten sposób swego długoletniego redaktora.

3 nowe mosty pod Radomiem

Kielce, 20. 12. (PAT.) Dziś odbyła się uroczystość poświęcenia i oddania do użytku publicznego nowych mostów i ulepszonej nawierzchni na drodze państwowej nr. 13, na odcinku **Białobrzegi — Radom**.

O godz. 12 nastąpiło poświęcenie i otwarcie mostu na **Pilicy** w **Białobrzegach**, po czym o godz. 13,20 odbyło się poświęcenie 2 mostów na rzece **Radomce** pod **Jedlińskiem**, a o godz. 14-tej poświęcenie i otwarcie mostu na rzece **Mlecznej**, koło **Młynku Janiszewskiego**.

Zuchwała kradzież 3 samolotów we Francji

Paryż, 20. 12. (PAT.) W **Millau** (Francja południowa) 6-ciu ludzi dokonało niezwykle zuchwałego uprowadzenia trzech samolotów. O godz. 9-tej rano 6 ludzi zjawili się na lotnisku, oświadczyli, że mają sprawdzić samoloty należące do miejscowego aeroklubu. Dozorca wpuścił ich i pod pozorem próbnego lotu osobnicy zajęli miejsca w 3-ch samolotach i odlecieli. Samoloty były w doskonałym stanie.

Radiodbiorniki TELEFUNKEN Premier Arystokrata E. Siwiec Toruń Żeglarska 31 Lord Magnat

Rzutkość i samodzielność odznacza polską politykę zagraniczną

Owocna dyskusja nad ekspozycją min. Becka w senackiej komisji spraw zagran.

Sobotnie posiedzenie komisji spraw zagranicznych Senatu poświęcone było całkowite dyskusji ekspozycji ministra spraw zagranicznych Becka. Wszyscy mówcy, zabierający głos z uznaniem podkreślali nasze osiągnięcia w dziedzinie polityki zagranicznej.

Sen. Fudakowski w swoim przemówieniu zaznaczył, m. in., że pakt nieagresji z Rzeszą Niemiecką stanowi doniosły instrument polityki pokojowej. Przestroga pana Ministra przed zbyt nerwowym reagowaniem naszej opinii na wiadomości, podawane przez prasę, oraz zapewnienia „że wielka i odważna decyzja ułożenia przyjaznych stosunków między nami i Rzeszą Niemiecką zachowuje nadal swą wartość” są wielkiej wagi. Ale dziwić się nie można nieraz wątpliwości, jeżeli powstają one na tle przemówienia meza stanu tej miary, co minister Schacht. Byłbym wdzięczny — oświadcza mówca — za rozwianie tych wątpliwości. Jeszcze bardziej wzmacniały się przekonanie o przyjaznych stosunkach z Rzeszą, gdyby znalazło poparcie w takim traktowaniu naszych rodaków w Rzeszy, jakiego mniejszość niemiecka doznaje w Polsce.

PIERWSZE OFICJALNE SŁOWA O POTRZEBIE KOLONII

Następny mówca b. premier sen. Jędrzejewicz stwierdził, że słowa ministra spraw zagran. stawały prawie zawsze byc spowite woalem, niekiedy zasłaniającym dla oczu szerszej publiczności wyrazistość konturów. Minister spraw zagranicznych przemawia bowiem nie tylko do swego narodu, lecz również i na zewnątrz. Politykę naszą, charakteryzującą: żywa inicjatywa, planowa i realna myśl, rzutkość i samodzielność. Trzeba, żeby o tym Polska wiedziała i umiała być z tego dumna. Z ekspozycji ministra przebiega wleki realizm naszej polityki. W poczuciu tego realizmu PAN MINISTER UZNAŁ za celowe poruszyć na oficjalnym forum międzynarodowym problem naszych interesów kolonialnych. Po raz pierwszy z wysokiej mównicy światła padły ważne słowa w tej zasadniczej dla nas materii. Nie ma obywatela państwa polskiego, któryby nie rozumiał, że rozwiązania zagadnienia kolonialnego wymaga nasza racja stanu.

Sen. Michałowicz zapytuje p. ministra, jak sobie wyobraża przyszły układ stosunków polsko-litewskich.

Sen. Jaroszewiczowa również omawia problem kolonialny. Co do sprawy gdańskiej, mówczyni podnosi zaniepokojenie opinii polskiej, wywołane podważaniem naszych uprawnień narodowych, kulturalnych i gospodarczych. Sen. Jaroszewiczowa stwierdza jednak, że rząd nasz reaguje każdorazowo bardzo stanowczo na wystąpienia Gdańska. Oświadczenie pana ministra o toczących się obecnie w Gdańsku rokowaniach i nadziei ich pomyślnych rezultatów, wnosi wielkie uspokojenie.

Wreszcie zabrał głos sen. Rostworowski, który oświadczył: „Nikt w Polsce nie był przedmiotem tak silnej kampanii oszczerczej ze strony najróżniejszych czynników, jak pan minister spraw zagranicznych. Dziś już w opinii całego świata polska polityka oceniana jest jako pewna szkoła polityczna.”

— Jedno zdanie — oświadczył mówca — w ekspozycji pana ministra uderzyło mnie swą la pidarnością. Powiedział on: NERWY NERWAMI, A DECYZJA DECYZJĄ.

Ludzie chorzy na kamienie żółciowe i nerkowe, jak również i na kamień pęcherzową, na nadmierne wytwarzanie się kwasu moczowego i artretyzm powinni regulować funkcje kiszki, stosując naturalną wodę gorzką Franciszka-Józefa. Zalec. przez lek.

W kilku wierszach

Kraków. W piątek ks. metropolita Sapieha wyjechał do Rzymu, skąd wyruszy w dalszą drogę do Manilli na Filipinach, celem wzięcia udziału w Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym.

Prasa rumuńska donosi, iż 3-ch wyższych oficerów sowieckich przejechało przez Rumunię do Czechosłowacji. Oficerowie sowieccy, mają podobno poważną misję w armii czechosłowackiej.

Londyn. W dniu 12 stycznia odbędzie się uroczyste otwarcie fabryki masek gazowych która produkować będzie 500 tys. masek tygodniowo do wyłącznego użytku ludności cywilnej.

Paryż. Z Saint Jean de Luz donoszą: Parowiec „Lananayach de Bernero” w drodze z Santander do Saint Jean de Luz zatonał w czasie burzy wraz z całą załogą.

Sao Paulo. Pewien rolnik brazylijski, którego synowi kolonista japoński odciął rękę, co spowodowało śmierć chłopca, zabił owego kolonistę i 15-tu innych Japończyków.

Tak mówi tylko człowiek silny, tylko polityk, który umie iść swoją linią wytyczną śmiało, nie oglądając się na trudności dnia. Winniśmy przekonywać społeczeństwo, że stosunek uczuciowy, nerwy do zagadnień polityki zagranicznej jest stosunkiem niebezpiecznym.

W związku z naszymi stosunkami z Gdańskiem mówca wyraża przekonanie, że i ten

Stosunki z Litwą - przykład jedyny na świecie

Odpowiedź min. Becka

— To bardzo trudne pytanie — mówił minister — dla tego, że można się zapytać człowieka, jak układa swój stosunek, czy jak wyobraża sobie swój stosunek do innego człowieka, który podobnie jak on respektuje to minimum między ludźmi przyjętych praw i obyczajów. Wtedy znajdujemy się na gruncie obliczalnym i wiemy, jak możemy przywydzać czy konkretnie obliczać działania. W problemie poruszone przez p. senatora istotą rzeczy jest właśnie brak tego minimum, jest to przykład jedyny dziś zdaje się na świecie. Trudno mi analizować, jakie elementy powodują rządem litewskim do konserwowania tego wyjątkowego w całym świecie stanowiska. Chciałbym tylko stwierdzić, że kiedy dana mi była okazja szczególnie technicznie ważna w r. ub., kiedy miałem sposobność dwukrotnie odbyć długą rozmowę z litewskim ministrem spraw zagranicznych, korzystając ze spotkania w Genewie, zwró-

odcinek naszej polityki będzie bronił całą energią dla dobra całości interesów Rzeczypospolitej.

Na zakończenie dyskusji wygłosił przemówienie minister Beck, dając wyjaśnienia na zagadnienia poruszone przez panów senatorów. Min. Beck odpowiedział przede wszystkim na zapytanie sen. Michałowicza w sprawie stosunków polsko-litewskich.

oilem mu uwagę na ten aspekt sprawy, przedstawiając równocześnie nasze poglądy na prawo narodu litewskiego do zbudowania własnego państwa, na respekt dla tego prawa, w ten sposób, że miałem dane sądzić, że otworzy to drogę do stworzenia takiego stosunku, który zapewni obu naszym państwom pełny respekt dla ich godności i interesów. Z wielką dokładnością przemyślałem wtedy każdą z formuł, którą mu podałem i gdyby nie przeszłość lat kilkunastu poprzednich, miałbym wszelkie dane sądzić, że dalszy ciąg tej rozmowy powinien się wyrazić w tym, co jest w ogóle realną i zdrową podstawą do traktowania tego zagadnienia z naszej strony w ramach rzeczywistych, t. zn. do osiągnięcia tego minimum fizjologii sąsiedztwa, że się tak wyrażę. Niestety nie posunęliśmy się naprzód. Nie mogę sobie winy tego przypisać.

W sprawach kolonii

nie może zabraknąć naszego głosu

Następnie min. Beck poruszył jeszcze raz sprawę kolonialną.

— Sprawy tej kategorii — mówił — są bardzo trudne. Jeżeli uważałem za konieczne tym razem przedstawić na forum międzynarodowym to zagadnienie, to chciałbym w każdym razie stwierdzić, że motywem nie było poszukiwanie powierzchownego prestiżu, ani jakaś zewnętrzna ambicja, ani w najmniejszym stopniu chęć wywołania zamieszania. Natomiast nie mogę się

dogodzić z myślą, ażeby tendencje autarkiczne tak szeroko na świecie istniejące mogły nas doprowadzić do trwałego ułożenia stosunków na świecie. Technika życia zmniejsza świat, zbliża narody, a nie oddala. I dla tego nie mogę się rzec ani myśli, ani działania takiego, któreby pozwoliło w chwili podjęcia międzynarodowej wymiany zdań próby międzynarodowego porozumienia dla wyjścia z trudności życia ekonomicznego, by zabrakło tam naszego

Eden - Beck - Mussolini

Głośny oddźwięk przemówienia polskiego ministra Spraw Zagranicznych

W PARYŻU.

Paryż, 20. 12. (PAT) Przemówienie ministra Becka znalazło obszerny oddźwięk w prasie francuskiej, wywołując duże zainteresowanie. Większość dzienników ogłasza deklarację min. Becka równocześnie z pięciokrotnymi przemówieniami Edena, Mussoliniego pod wspólnymi tytułami.

„Exelsior” podaje na czele numeru fotografie min. Becka, Edena i Mussoliniego oraz teksty ich oświadczeń p. t. „Trzy doniosłe deklaracje: Edena w Izbie Gmin, Becka w Senacie polskim i Mussoliniego w Littorii”.

„Petit Journal” zamieszcza obok siebie fotografie ministrów Becka i Edena oraz streszczenie ich przemówień p. t.: „Czy tu odprężenie międzynarodowe?”

„Le Jour” cytując na pierwszej stronie trzy przemówienia min. Becka, Edena oraz Mussoliniego, zaznacza: Min. Eden oświadczył: Wypowiedzenie porozumienia o nieinterwencji w Hiszpanii byłoby zbliżeniem niebezpieczeństwa wojny europejskiej. Mowa min. Becka jest zatytułowana: „Jedną z zasad kierowniczych polskiej polityki jest nie angażować się poza sferą naszych bezpośrednich interesów”. Mowa Mussoliniego ogłoszona jest p. t. „Odrzucamy bajkę o pokoju wiecznym, choć pragniemy możliwie najdłuższego okresu pokoju”.

„Figaro” ogłasza trzy przemówienia pod wspólnym tytułem: „Trzy doniosłe mowy polityczne”.

„Republique” ogłasza przemówienie Becka również pod tyt.: „Trzy wielkie mowy Becka, Edena i Mussoliniego”.

„L'Ordre” nazywa przemówienie min. Becka bardzo doniosłym. Wskazuje ono na

aktywność i głęboki sens polskiej polityki zagranicznej. Język i forma przemówienia są nowością. W ostatnich latach przed zaktywizowaniem tej polityki Polska uważała za konieczne uregulowanie stosunków ze swymi sąsiadami. Wywołało to u niektórych przyjaceli Polski podejrzenie, a nawet niechęć. Rokowania te były pracą przygotowawczą, po której zakończeniu Polska wkracza obecnie na drogę działań, mających linię generalną. Polska ożywia dawne aliansy. Jako przykład dziennik cytuje wizytę marszałka Śmigłego-Rydza w Paryżu i min. Becka w Londynie oraz przejawy serdeczności w stosunkach polsko-rumuńskich, uwiecznione przez min. Antonescu w Warszawie. Min. Beck sementował te wszystkie posunięcia polityczne w jedną całość i ogłosił to teraz Europie.

W BERLINIE.

Berlin, 20. 12. (PAT) Deklaracja min. Becka ukazała się w popołudniowych godzinach berlińskich w obszernym streszczeniu. Z krótkich omówień ekspozycji min. Becka wnioskować można, że przemówienie spotkało się w tutejszej opinii z pozytywną oceną i zrozumiane zostało jako stwierdzenie, że wytyczne ustalone przez Marszałka Piłsudskiego pozostaną w dalszym ciągu podstawą polskiej polityki — granicznej. Prasa uwydatnia szczególnie ustępy, dotyczące Niemiec i Gdańska.

„Berliner Tageblatt” pisze, iż ze względu na doniosłość tematu, jak i na właściwą ministrowi Beckowi zdolność ścisłego formułowania i ważenia każdego słowa, mowy jego oczekiwano z wielkim napięciem. Pismo ogłasza mowę min. Becka p. t. „Zgodność z polityką marszałka Rydza-Śmigłego”. W komentarzu pismo za-

głosu. I dla tego wydało mi się, że nie było przesadnym zgłoszenie tych tak ważnych dwóch elementów naszego życia, jakim jest nasz problem demograficzny i jakim jest sytuacja, w której płaci się dewizami za surowce.

Co do kwestii przemówienia ministra Rzeszy dr. Schachta, chciałbym tu oświadczyć, że przed kilku dniami z ust własnych min. dr. Schachta otrzymaliśmy kategoryczne stwierdzenie, że interpretacja, jakoby jego przemówienie było skierowane przeciw słusznym interesom państwa polskiego i mogło być uważane za niezgodne z ułożonym między Polską a Niemcami stanem dobrego sąsiedztwa i nieagresji, nie odpowiada w najmniejszym stopniu jego intencji.

Tylko do Hurtowni

KAPCZYŃSKIEGO

Szeroka 35

9280

Co cechuje polski korpus dyplomatyczny?

O personelu Ministerstwa Spraw Zagranicznych oświadczył min. Beck pod koniec przemówienia, że jest on bardzo szczupły.

— Ale jeżeli chodzi o naszą możliwość komunikowania się najszerszego ze światem zewnętrznym, co leży w ramach naszej pracy, to chciałbym podzielić się z panami wiadomością, że nasz korpus dyplomatyczny wyróżnia się pod względem znajomości języka kraju, w którym pracuje. W ciągu moich podróży kilkakrotnie spotykałem się z zapewnieniem przedstawicieli tych państw, przy których nasze placówki są akredytowane, że bardzo szybko umieją one opanować język, dzięki temu mogą utrzymywać kontakt nie tylko w drodze biurokratycznej, ale śledzić w najszerszym zakresie przejawy życia państw, z którymi utrzymujemy stosunki i szeroko informować koła nie tylko ściśle urzędowe, ale i koła intelektualne i artystyczne danych krajów o naszym dorobku państwowym i kulturalnym.

znacza, że ocena stosunków polsko-niemieckich była całkowicie pozytywna. Bardzo znacząca jest uwaga przeciwko zakłócaniu stosunków niemiecko-polskich przez stronę trzecią. Z dużym zainteresowaniem przyjęto ustęp, dotyczący Gdańska.

W GDAŃSKU.

Gdańsk, 20. 12. (PAT) Redaktor naczelny organu narodo-socjalistycznego „Danziger Vorposten” p. Zarske zamieszcza w związku z ekspozycją min. Becka dłuższy artykuł, w którym stwierdza m. in.:

„Przejęcie naprężenia w stosunkach polsko-niemieckich mogło powstać, jednak nie mogą wstrząsnąć podstawami współpracy polsko-niemieckiej. Tym samym rozważanie kwestii gdańskiej zarówno dla Polski jak i Niemiec traci wszelki charakter sensacyjny. W Gdańsku przyjęto z zadowoleniem fakt, że min. Beck spokojnie i rzeczowo omawiał sprawy Gdańska. Ze szczególnym zadowoleniem przyjmujemy słowa ministra o tym, że bronią twarde słowa, trzeba umieć szanować cudze.

Nawiązując do zadań, pojawiających się w Polsce, zmierzających do zaostrenia kursu polityki wobec Gdańska, autor pisze, iż Gdańsk nigdy nie myślał o ograniczeniu praw polskich w Wolnym Mieście.

Nie będziemy potrzebowali importować maszyn do obróbki drzewa

Nasz krajowy, w polskich rękach znajdujący się, przemysł maszyn do obróbki drzewa, wprowadził na rynek cały szereg nowej własnej konstrukcji maszyn. Maszyny te w kołach fachowych zyskały uznanie, tak, że obecnie w przemyśle drzewnym całkowicie będziemy mogli niezależnie się od importu z zagranicy.

Realizm podstawą polskiej polityki zagranicznej

Gwałtowne tempo, w jakim rozwijają się wypadki na terenie międzynarodowym oraz mnogość często ze sobą sprzecznych tendencji poszczególnych grup państwowych w Europie, które to zamierzenia dotyczą najżywniejszych interesów Rzeczypospolitej — sprawiło, iż zazwyczaj małoomny minister spraw zagranicznych p. J. Beck poświęcił problemom polskiej polityki międzynarodowej obszernie przemówienie, wygłoszone w piątek na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Senatu. Dążenie, by ogół obywateli Rzeczypospolitej miał sposobność do zapoznania się z wytycznymi polityki zagranicznej Rządu, znalazło swój wyraz w fakcie, że ekspozycja ministra spraw zagranicznych było w czasie przemówienia, a następnie po raz drugi wieczorem tegoż dnia z t. zw. „Stil-lu“ transmitowane przez radio.

Zasady, jakimi rządzi się polityka zagraniczna Polski, uwidoczniły się w kolejności omawianych tematów.

A więc przede wszystkim: realizm w ocenie zagadnień międzynarodowych. „Polityka międzynarodowa rządzi pewną współpracą interesów wszystkich państw” — stwierdził min. Beck, przy czym dał wyraz przekonaniu, że przejściowe fale negatywne nie mogą tego normalnego rozwoju solidarności zatrzymać. Busolą, wedle której orientuje się polska polityka zagraniczna, — jest przede wszystkim realizm.

Najbardziej realną rzeczą są stosunki z ościennymi państwami. Min. Beck wyraził zadowolenie zarówno z rozwoju stosunków ze wschodnim sąsiadem, tj. z Sowietami, jak i z zachodnim tj. Niemcami. Mówiąc o pewnym zaniepokojeniu, jakie wywołało głośne wytapienie Żdanowa na VIII-ym zjeździe Sowietów, min. Beck wskazał z zadowoleniem na wyjaśnienia, jakie w sprawie złożono ze strony sowieckiej.

Tutaj na szczególne podkreślenie zasługuje kardynalna zasada polskiej polityki zagranicznej, że „nic co się dzieje nad tym jedynym morzem, do którego mamy dostęp, nie może być dla nas obojętne”.

Również nerwowość opinii w dziedzinie stosunków z Niemcami nie zmienia, zdaniem ministra wartości „wielkiej i odważnej decyzji” ułożenia przyjazni stosunków między Polską a Rzeszą niemiecką.

Z zadowoleniem można stwierdzić, iż ostatni rok przyniósł dalsze silne wzmocnienie najstarszych układów sojuszniczych, jakie Polska zawarła dla obrony swych interesów. Minister Beck mógł tu wskazać zarówno na żywe i serdeczne przyjęcie Marszałka Śmigłego - Rydza we Francji, jako też na solidarność polskorumuńską, która znalazła swój wyraz w wizytach min. Antonescu i gen. Samsonovici, jak i zapowiedzieć swą wizytę w Bukareszcie i osobiste zetknięcie się naczelników dwóch państw Polski i Rumunii.

Ze szczególnym zainteresowaniem oczekiwała opinia Polski sformułowania polskich tez kolonialnych, przy czym min. Beck omawiając zagadnienie nadmiaru ludności szczególnie zajął się problemem żydowskim, szczególnie trudnym w Europie Wschodniej. Otóż bardzo znaczna ilość ludności żydowskiej która zapewniała egzystencję swych rodzin, trudniąc się drobnym pośrednictwem, w miarę rozwoju życia gospodarczego w poszczególnych krajach traci środki egzystencji.

Sprawa przeludnienia oraz konieczność uzyskania dostępu do źródeł surowcowych — oto

DWA FILARY,

na których opiera się akcja kolonialna Polski, postawiona już dzisiaj na porządku dziennym spraw międzynarodowych.

REWELACJA RADIOWA NA GWIAZDKĘ!

Gałązka oliwna pokoju wyrasta z... lasu bagietów Mowa Mussoliniego do ludu

Rzym, 20. 12. (PAT). Mussolini udał się onegdaj do Littorii, gdzie po inauguracji nowych gmachów użyteczności publicznej oraz po wręczeniu nagród kolonistom rolnikom, wygłosił z balkonu prefektury następującą mowę do ludu:

„Dwanaście miesięcy minęło zaledwie od znanego mego przemówienia, wygłoszonego w Pontynii. Dzień 18 listopada 14 roku ery faszystowskiej był wielkim dniem, w którym kobiety całej Italii ożywione szczytnym poczuciem patriotyzmu oddawały ojczyźnie swe obrączki ślubne, będące symbolem wierności. Było to ostrzeżenie pod adresem zagranicy, stwierdzające, że żadna siła nie jest w stanie przeciwstawić się

narodowi włoskiemu, gdy naród ten jest ożywiony jednolitą wolą i decyzją.

W Pontynii wygłosiłem słowa następujące: „rozpoczęliśmy kampanię z której na pewno wyjdziemy zwycięsko”. Dziś zapytacie mnie, kto dał mi tę pewnością. Odpowiem wam na to, że pewność tę dał mi lud włoski. W ciągu 7-u miesięcy zdobyliśmy imperium. W ciągu trzech miesięcy zaledwie dokonaliśmy jego pacyfikacji. 115 tysięcy robotników pracuje przy budowie wielkich dróg imperium, pozwalających na jego natychmiastową eksploatację. Dzieło to dokonane zostało przeciw wszystkim i przeciw wszystkim.

Równocześnie jednak pracowaliśmy

w ojczyźnie. Budowle, które dziś inaugurowano w Littorii dowodzą, że mimo sankcji kontynuowaliśmy pracę we Włoszech. Świadczą one również o naszym pochodzie naprzód. Poszliśmy do ludu w dziedzinie zdobyczy społecznych i wielkich osiągnięć, które powinny moralnie i materialnie podnieść lud włoski. Nie potrzebujemy niczego uczyć się od innych, przeciwnie możemy innych czegoś nauczyć”.

Wspominając następnie o nagrodach rozdanych kolonistom rolnikom Mussolini podkreślił, że ci, którzy porzucą ziemię, winni być uważani za dezertów, albowiem narody, które wyrzekają się roli, skazane są na upadek. Nawiązując z kolei do słów, wypowiedzianych w Avellino oświadczył, że wszystkie rachunki afrykańskie zostały uregulowane co do centima. Obecnie istnieją inne rachunki i inne zagadnienia.

„Ale wierzę naprawdę — oświadczył Mussolini — że uregulowane one będą drogą normalną, tak jak wszyscy sobie tego życzymy i jak tego chcemy. Choć ja i moi towarzysze odrzucamy bajkę o wiecznym pokoju, który nigdy nie istniał i nigdy istnieć nie będzie, to jednak pragniemy jaknajdłuższego okresu pokoju”.

Na zakończenie Mussolini zwrócił się do kobiet, nawołując, aby wzniosły do góry gałązkę oliwną, dodając: „Wiercie przecież co gałązce tej u nas towarzyszy”. Słowa te są aluzją do bolońskiej mowy Mussoliniego, która głosiła między innymi, że gałązka oliwna pokoju wyrasta z lasu bagietów.

Pożyczka francuska na cele obrony Państwa na porządku dziennym Sejmu

Warszawa, 20. 12. (PAT). Na porządku dziennym posiedzenia Sejmu zwołanego na 22 bm. o godz. 11 z rana na pierwszym punkcie znajduje się m. in. pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o upoważnieniu ministra skarbu do zaciągnięcia pożyczek zagranicznych we frankach francuskich na cele obrony państwa. Projekt ten w art. 1 mówi:

Upoważnia się ministra skarbu do zaciągnięcia we Francji długoterminowych pożyczek do wysokości 1,350,000,000 franków francuskich.

A w art. 4-tym: Wszelkie wpływy z

operacji, przeprowadzonych na podstawie ustawy niniejszej, przeznaczone są na cele obrony Państwa.

Uzasadnienie załączone do projektu brzmi jak następuje:

Izby ustawodawcze niejednokrotnie podkreślały konieczność zdobycia środków na wzmocnienie siły obronnej Państwa. Projekt ustawy niniejszej stanowi częściową realizację powyższego postulatu Sejmu i Senatu i szczególnie w obecnej sytuacji międzynarodowej bliższego uzasadnienia nie wymaga.

Polska Akademia Literatury Projekt nowej ustawy

Warszawa, 20. 12. (PAT). Rada Ministrów na wczorajszym posiedzeniu uchwaliła projekt ustawy o Polskiej Akademii Literatury, wychodząc z założenia, że w ciągu 3-letniego swego istnienia Akademia podjęła kilka inicjatyw o poważnym znaczeniu kulturalnym i wydatnie przyczyniła się do ożywienia ruchu kulturalno - artystycznego w kraju, dotychczasowy jej charakter jednak, oparty na rozporządzeniu Rady Ministrów krępuje działalność Akademii, zwłaszcza, że nie posiada ona osobowości prawnej, co utrudnia ujawnioną już ofiarności społeczną na rzecz tej instytucji.

Ustanowienie norm organizacyjnych

Ekspozycja min. Becka, które wobec powszechnego zainteresowania społeczeństwa polskiego zagadnieniami międzynarodowymi było na czasie, objęło wszystkie prawie odcinki polityki międzynarodowej. Fakt, iż w Polsce istnieje tylko jedna polityka zagraniczna, wykazany został wybitnie, jak też fakt, iż polska polityka zagraniczna kroczy wytrwale po jednej, ustalonej już linii.

Akademii za pomocą ustawy umocni jej znaczenie i utwali podstawy jej działalności.

Według tego projektu zadaniem Polskiej Akademii Literatury jest opieka nad piśmiennictwem narodowym oraz praca nad jego rozwojem. Siedzibą akademii jest miasto st. Warszawa. Polska Akademia Literatury posiada osobowość prawną.

W zamku Habsburgów spędzi święta ks. Windsor

Wiedeń, 20. 12. (PAT). Arcyksiążę Antoni Habsburg z małżonką ks. Heaną zaprosił ks. Windsor do swego zamku Sonnberg w Austrii Dolnej. Ks. Windsor przyjął zaproszenie i spędzi święta w Sonnberg, dokąd uda się po polowaniu w lasach bar. Rotschilda.

Niemieckie okręty wojenne we francuskim porcie

Do Brestu zawinęła dnia 17 bm. eskadra niemiecka, złożona z krążownika „Nürnberg”, z flagą admirałską i 4 torpedowców. Admirał niemiecki zawiadomił kapitanat portu, że okręty jego doznały awarii w czasie ostatniej burzy i muszą zatrzymać się dla naprawy.

50% ZNIŻKI

od 24 grudnia r. b. do 10 stycznia 1937 r.
udziela na pokojach

HOTEL ROYAL

WARSZAWA, Chmielna 31.

Imponujące tempo rozwoju włoskiej Gdyni

Rzym, 20. 12. (PAT). Mussolini przybył dziś z rana samochodem z Rzymu do Littoria. Witany owacyjnie przez władze i ludność, Mussolini dokonał inauguracji gmachów sądu, instytutu technicznego policji, opieki społecznej i kilku budynków przeznaczonych na mieszkanie dla ludności, ogółem kosztem 20 milionów lir. i 300 tysięcy dni roboczych. Plan nowych robót publicznych w Littorii w 1937 r. przewidyuje wydatki w sumie 43 miliony lir.

Sport i Kultura Fizyczna

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Reprezentacja Torunia bije Bydgoszcz i Grudziądz w siatkówce męskiej WKS. Gryf - Toruń mistrzem Pomorza w siatkówce męskiej

W niedzielę 20 bm. po poł. o godz. 16 odbył się w Toruniu turniej mistrzostw Pomorza — Bydgoszcz — Grudziądz w siatkówce męskiej.

Pierwsze miejsce zajęła reprezentacja Torunia pokonując Bydgoszcz i Grudziądz. Drugie miejsce zdobyła Bydgoszcz ulegając Toruniowi a bijąc Grudziądz.

Pierwsze spotkanie odbyło się między drużynami Torunia i Bydgoszczy.

Wygrał Toruń w stosunku 2:0 (15:10 15:10) Toruń: Tomaszewski, Koralewski (Gryf), Betlejewski (KPW Pomorzania), Horyza (So kól) Jankowski, Roman (Strzelec) i Wieczyński.

Bydgoszcz: Wojciechowski, Wiśniewski Wiesław, Czerwiński, Ronowicz (WKS CWT Lot), Topór (WKS) i Wiśniewski Fr. (KPW).

Reprezentacja Bydgoszczy okazała się dużo lepszą od drużyny GWT Lot. Duże walory techniczne drużyny toruńskiej zmusiły jednak Bydgoszcz do 2 setowej kapitulacji.

Drużyna Torunia — po za kilkoma nieporozumieniami w polu i serwami zagrała bardzo dobrze. Zaden z graczy nie zawiodł. Pole do popisu mieli tacy „bombardierzy” jak: Betlejewski, Tomaszewski, Horyza i Wieczyński, który grał również skutecznie serwami.

W zespole bydgoskim wyróżnić należy Topora WKS i Wiśniewskiego Fr. KPW. Sędziował dobrze p. Żwirak z Torunia.

Drugie spotkanie wygrał Toruń z Grudziądem 2:0 (15:11 15:1). Sędziował p. Potasznik z Bydgoszczy. Drużyna grudziądzka opierała się na graczach Sokola III, Sokola I i PPW. (Pilewski, Szczerbowski, Kuźmański, Bielicki, Tutlewski i Paczkowski).

Mimo wysokiego zwycięstwa Torunia — drużyna Grudziądza zagrała na dobrym poziomie. Drugi set (15:1) wykazał świetną klasę drużyny toruńskiej, która po zgraniu się w poprzednich setach dała widzom prawdziwy pokaz siatkówki. Przypuszczać należy że reprezentacja Pomorza, oparta na graczach Torunia odegra poważną rolę w turnieju mistrzostw, który odbędzie się w Toruniu w styczniu 1937 r.

W ostatnim spotkaniu o 2 i 3 miejsce po ciekawej i równorzędnej grze Bydgoszcz pokonała Grudziądz 2:0 (15:13 15:12).

W druż. Grudziądza nastąpiła zmiana gracza. W miejsce Paczkowskiego zagrał Smoczyński.

Najlepsi z Bydgoszczy — Topór (WKS) i Wiśniewski Franc. (KPW); — z Grudziądza — Szczerbowski Leon (Sokół III).

Wiadomości sportowe w kilku wierszach

ZWYCIĘSTWO POLEK W ESTONII

W sobotę wieczorem żeńska drużyna AZS z Warszawy rozegrała dwa mecze w Tartu z miejscową estońską drużyną akademicką. Polki odniosły dwa zwycięstwa: w siatkówce 2:1, a w koszykówce 19:18.

STANISŁAW MARUSARZ PRZENIOŚL SIĘ DO LWOWA.

Do Lwowa przybył w piątek słynny nasz narciarz reprezentacyjny Stanisław Maruszarz. Maruszarz objął we Lwowie posadę w jednej z firm sportowych i zgłosił swe przystąpienie do sekcji narciarskiej lwowskiego oddziału SNPTT.

ODZNACZENIE OLIMPIJCZYKÓW FINSKICH.

Rząd fiński przyznał wysokie odznaczenie państwowe, „Order Białej Róży” dwóm swoim mistrzom olimpijskim, a mianowicie: Ischollo oraz Pihlajamäki.

Polak Krauser mistrzem Europy na rok 1936

Łondyn 26. 12. (PAT). W wielkiej hali „Olympia” w Londynie wobec 10.000 widzów rozegrany został mecz o mistrzostwo Europy w walce wolnoamerykańskiej pomiędzy Maksem Krauserem (Polska) a francuskim kanadyjczykiem Leo Levebrem. Walka miała dramatyczny przebieg i zakończyła się zwycięstwem Krausera w 2. miuncie.

Nowego mistrza Europy powitano entuzjastycznie. Natychmiast po meczu Krauser zaproszony został do Ameryki celem rozegrania walki o mistrzostwo świata z grekiem Jim Londosem.

Poza meczem o mistrzostwo Europy w walce wolnoamerykańskiej rozegrane zostały również tego wieczora w hali „Olympia” dwa mecze zapaśnicze w udziałem Polaków. Krakowianin Karol Szczerbiński uzyskał zdecydowane zwycięstwo nad Lan- gwinem. Druga walka obrzyma polskiego Leona Grabowskiego — Keřchella z angielskim „Carnera”. Puffitarem zamieniła się w walkę bokserka.

Ślązak wybił Anglikiem dwa zęby, podczas gdy sam na podbite oko i rozbity nos. Sędziowie, oczywiście mecz przerwali.

Sędziował dobrze p. Kowalski Br. z Torunia.

Po zawodach piękne dyplomy wręczył reprezentacji miast p. gen. W. Thommée.

Organizacja — tego ciekawego turnieju, który przeprowadził Pom. Okr. Zw. Piłki Ręcznej pod kier. prezesa p. kpt. Laurentowskiego — b. dobra.

Publiczności b. dużo.

W sobotę 19 bm. wieczorem i w niedzielę 20 bm. przed południem skończył się ostatni akt długich bojów o mistrzostwo Pomorza w siatkówce męskiej.

W sobotę odbył się trzeci mecz — ze względu na równą ilość pkt. — dwóch rywalizujących klubów WKS. Gryf — Toruń i KPW. Pomorzania — Toruń. Mecz ten przyniósł zwycięstwo Gryfowi 2:0 (15:11, 15:10).

Sędziował p. Chojnicki.

W finałowych rozgrywkach między mi-

strzem grupy touńskiej a mistrzami podokręgów bydgoskiego i grudziądzkiego WKS Gryf pokonał kolejno Sokół III Grudziądz 2:0 (15:2, 15:10) oraz WKS. CWT. Lot Bydgoszcz 2:0.

WKS CWT Lot Bydg. pokonał mistrza podokręgu grudziądzkiego Sokół III 2:0 (15:10 i 15:9).

Dwie te drużyny ustępują znacznie dwóm równorzędnym drużynom Torunia Gryfowi i KPW Pomorzania, zwłaszcza pod względem technicznym — wykazując jednakże ambicję w grze i dobry materiał graczy. Często rozgrywki z silniejszymi przeciwnikami podniosłyby niewątpliwie poziom tych drużyn.

Podajemy skład mistrza Pomorza w siatkówce męskiej WKS „Gryf” Toruń: Tomaszewski, Perkowski, Bęczykowski, Lewandowski, Jabłoński i Koralewski.

W sobotę w walce o 3 i 4 miejsce w A kl. Sokół Toruń pokonał Związek Strzelecki w stos. 2:1 (13:15, 15:13, 15:17).

W Bydgoszczy zapaśnicy Pomorza pokonali Poznań 16:6

Staraniem Pomorskiego Okr. Zw. Atletycznego w Bydgoszczy, na zakończenie kursu dla przodowników — odbył się w Bydgoszczy w dniu 19 bm. mecz zapaśniczy Pomorza — Poznań. Mecz ten zakończył się wysokim zwycięstwem drużyny Pomorza nad Poznaniem w stosunku 16:6 dla Pomorza.

Techniczne wyniki poszczególnych spotkań przedstawiają się następująco:

W wadze koguciej ze względu na kontuzję Sokolowskiego (Pom.) Poznań zyskuje 2 punkty walkowerem (Rozepłech Poznań);

W koguciej Kowalski (Pom.) przegrzniętym przez biodro pokonał Grodzkiego (Poz.);

W Iskiej Patocki (Pom) pokonał na punkty Jakubowicza (Poz.);

W półśredniej Wierciński (Pom) zwyciężył na punkty Hałubkę (Poz.);

W średniej Czupryński (P.m) z łamaniem mostka pokonał na łopatki Pięć (Poz.);

W półciężkiej Wilczarski (Pom.) pokonał na punkty wicemistrza Polski Łukasiewicza;

W ciężkiej Biskupski (Pom) pokonał roładą Wuenthera (Poz)

W ringu na zmianę sędziowali trener P. Z. A. Jean Foeldek i kapitan związkowy Felchnerowski. Publiczności ponad 300 osób.

Przy stole obrad

Walne zebranie Pomorskiego Zw. Kolarskiego

Dnia 20 bm. odbyło się w Bydgoszczy roczne walne zebranie Pomorskiego Okręgu Zw. Kolarskiego. Na zebranie to przybyli liczni delegaci zarówno zrzeszonych, jak i niezrzeszonych klubów pomorskich.

Obrady w sali miejskiego ośrodka wychowania fizycznego w Bydgoszczy zabrał prezes Okręgu p. dyr. Matuszewski, witając przybyłych przedstawicieli władz pp. kpt. Wojciechowskiego — jako delegata starosty bydgoskiego, przedstawiciela komendanta garnizonu i władz PW, obwodowego komendanta mjr. Parczyńskiego, przedstawiciela Okr. Urz. WF i PW prof. Kruegera z Torunia, przedstawicieli prasy i bract kolarska. Za zgodą zebranych dyr. Matuszewski pełnił funkcję przewodniczącego przez cały czas trwania obrad.

Sprawozdania z działalności Okręgu, ogłoszone drukiem przyjęto jednomyślnie bez dyskusji. W ciągu pierwszego pełnego roku pracy niedawno utworzony Okręg wykazał nader ożywioną i na szeroką skalę zakrojoną działalność, przyczyniając się do popularyzacji sportu kolarskiego na terenie Pomorza.

Po załatwieniu sprawozdań głos zabrał

przedstawiciel Okr. Urzędu WF i PW. prof. Krueger, który podniósł konieczność rozwinięcia działalności na polu szerszego rozwoju kolarstwa, mającego poważne znaczenie dla spraw wojskowych i PW.

Z kolei komendant obwodowy PW mjr. Parczyński wręczył nagrody zdobyte przez kolarzy w minionym sezonie sportowym. Nagrodę za mistrzowski bieg szosowy Pomorza otrzymał znany kolarz Ritter (Bydg. Tow. Cykl.) II — Ciesielski, III — Włoczek Wincenty (obydwaj Sokół Bydgoszcz). W kategorii zawodników nie posiadających licencji I nagrodę otrzymał Lewandowski (ZS — Grudziądz), II — Gąsiorowski (BTC), III — Heinrich (ZS Grudziądz).

Do zarządu na rok 1937 wybrano pp.: dyr. Matuszewskiego — jako prezesa, Malickiego — wiceprezesa, Dobrowolskiego i Musiała — sekretarzy, Grochowskiego i Dabka — kapitanów sportowych, Kamińskiego — skarbnika, Kołowicza — gospodarza. Zastępcami wybrano pp.: Kozłowski, Chrzana i Zygmana. Komisję rewizyjną tworzą pp. Radziński, Chmielewski i Bałowski; sąd arbitralny pp. Brzeziński, Kukielczyński i Maciejewski.

Walne zebranie Oficerskiego Yacht-Klubu

W piątek w lokalu Oficerskiego Yacht Klubu R. P. odbyło się doroczne walne zebranie członków. Na przewodniczącą wybrano ptk. Kilińskiego, który odczytał tekst depeszy hołdowniczej do Marszałka Śmigłego - Rydza, komandora honorowego Yacht Klubu. Treść depeszy zebrani przyjęli z aplauzem.

Po odczytaniu sprawozdań prezydium zarządu, komisji sportowej i komisji rewizyjnej, świadczących o wielkim rozwoju

klubu, udzielono ustępującym władzom ab-solutorium przez aklamację.

Do nowego zarządu wybrani zostali: komandor ppłk. Spałek Władysław, wicekomandor ppłk. Grodzicki Mieczysław, wicekomandor sportowy mjr. Szalicki Stanisław, wicekomandor administracyjny kpt. Dobrzański Włodzimierz, członkowie zarządu, dr. Wyrzykowski, kpt. Maryczak, kpt. Śrzednicki, kpt. dr. Bąk i por. Trzepałko.

Sędziowie piłkarscy Pomorza obradują

W Bydgoszczy w dniu 20 bm. odbyło się walne zebranie członków Wydziału Spraw Sędziowskich przy Pomorskim Okręgowym Związku Piłki Nożnej. Zebraniu w obecności kilkudziesięciu zebranych przewodniczył p. Golc. W toku blisko dwugodzinnych obrad Wydział dokonał wyboru nowych członków i omówił szereg doniosłych spraw zaliczając szereg z nich w formie obowiązujących wniosków.

Uchwalono, iż każdy sędzia piłkarski musi w roku przeprowadzić co najmniej 7 zawodów, obniżono także egzaminacyjną dla kandydatów sędziowskich na 3 zł; utworzono w Gdyni 3-osobową delegaturę Wydziału. W skład jej wchodzi pp.: Rakowski i Ostrowski z Gdyni — trzecie miejsce chwytowo bez obsady. Referaty obsady zawodów na terenie poszczególnych ośrodków powierzone w

Toruniu p. Stogowskiemu, w Tczewie prof. Obstowi, w Grudziądzu chor. Cichaczewskiemu, w Inowrocławiu chor. Mańkowskiemu.

Ożywiona dyskusja wywołała sprawa likwidowania kosztów dla sędziów, przy czym postanowiono dotychczas pobierane koszty obniżyć o 20—30 proc. Stanowić to będzie dość poważną ulgę dla klubów, posiadających niejednokrotnie bardzo niske dochody z imprez. Ponadto obniżono wydatnie opłaty pobierane od klubów na znaczki zagraniczne. I tak klubom w klasie A znizono opłaty te z 25 na 15 zł, w klasie B z 20 na 10 zł; w klasie C z 15 na 5 zł.

Według projektu zgromadzenia, który zatwierdzony być musi przez walne zebranie Pom. OZPN, w skład Wydziału na rok przyszły wejdą pp.: Koneczka, Żmudziński, Kończal, Obst, Dolecki i Kaczmarek.

Piłkarze jeszcze kopią

NAPRZÓD BIJE MISTRZA POLSKI RUCH

Katowice 20. 12. (PAT). W Lipinach, wobec 5000 widzów rozegrany został mecz piłkarski pomiędzy mistrzem Polski Ruchem a leaderem Ligi Śląskiej Naprzodem. Zwyciężył niespodziewanie Naprzód 3:1 (2:0).

Wyróżnili się u zwycięzców Pisc i Kollen- der, a u pokonanych Tatus i Majcherczyk.

AKS POKONAŁ ŁKS 4:2

Katowice 20. 12. (PAT) W Chorzowie benjaminek Ligi, AKS pokonał ligowca drużyny ŁKS 4:2 (2:2) AKS wygrał zasłużenie, górując przez cały czas nad przeciwnikiem.

Dochód z zawodów w sumie około 1000 zł przeznaczono na fundusz zimowy pomocy dla bezrobotnych.

PREUSSEN — GEDANIA 3:2

W ub. niedzielę odbył się na boisku P. R. S. rewanżowy mecz piłkarski między Gedania a Preussen, zakończony zwycięstwem tej ostatniej w stosunku 3:2, do przerwy 2:1 na korzyść Gedanii. Drużyna polska grała technicznie lepiej od przeciwnika. Jedynie tyły zawiodyła a szczególnie bramkarz, który podczas całego meczu grał bardzo nerwowo. Na jego konto zapisać należy przepuszczenie dwóch piłek.

Sędziował p. Böttcher, który kilkakrotnie mylnie rozstrzygał na niekorzyść Gedanii.

Mimo tej porażki Gedania zdobyła wicemistrzostwo okręgu Kwidzyn — Gdańsk za względu na lepszy stosunek bram.

Mecze hokejowe

DĄB Katowice — SOKÓŁ Kraków 9:2

W sobotę wieczorem odbył się na sztucznym torze w Katowicach przy małym zainteresowaniu publiczności mecz hokejowy pomiędzy krakowskim Sokolem a katowickim Dębem. Dąb, który wystąpił zasilony Kanadyjczykami, wygrał 9:2 (3:1 3:1 3:0) Gra stała na niskim poziomie, prowadzona w słabym tempie. Z powodu deszczu stan lodu bardzo zły.

KANADA — ANGLIA 5:3

Po raz trzeci tym sezonie odbył się mecz hokeja między Anglią i Kanadą. Zwyciężyli kanadyjczyzy w stosunku 5:3.

WIEN — BERLIN 2:1

W piątek wieczorem w obecności 3000 widzów rozegrany został w Wiedniu międzynarodowy mecz hokeja lodowego, Berlin — Wiedeń. Zwyciężyła drużyna Wiednia 2:1.

Bokserzy na ringach Polski

HCP BIJE DRUGI SKŁAD WARTY 8:4

Dnia 19 bm. późnym wieczorem w sali Ośrodka Wychowania Fizycznego w Poznaniu odbyło się towarzyskie spotkanie bokserów między drużynami HCP i Warty.

Zwyciężyła drużyna HCP w stosunku 8:4. Wobec nie stawienia się zawodników Warty w wadze średniej, półciężkiej i ciężkiej, spotkania w tych wadze nie odbyły się.

W ŁODZI HAKOAH BIJE WIMĘ 9:7.

Łódź, 20. 12. (PAT) W towarzyskim meczu bokserkim rozegranym pomiędzy drużynami Hakoahu a „Wimę” zwycięstwo przypadło zespołowi Hakoahu w stosunku 9:7.

Z ważniejszych spotkań wymienić należy: znokautowanie Stefaniaka (Wima) przez Fagota w wadze piórkowej, remis Białystoka (Hakoah) z Zielńskim (Wima) w wadze lekkiej, zwycięstwo Wdowińskiego (Hakoah) nad Kaszną (Wima) w półśredniej, wreszcie zwycięstwo Kłodasa (Wima) w wadze półciężkiej nad Blibaumem (Hakoah).

W KRAKOWIE SOKÓŁ ZWYCIĘŻA STRZELCA 9:5.

Kraków, 20. 12. (PAT) W Krakowie odbył się rewanżowy mecz bokserki między drużynami Sokola i Strzelca z Bielska, zakończony zasłużonym zwycięstwem Sokola w stosunku 9:5. Bokserzy Sokola przewyższali gości w wadze lżejszych. Bielszczanie zaś byli lepsi w cięższych wadze.

Wyniki: w muszej Piszczak (Sokół) zdobył punkty wskutek nadwagi Rusyniaka. W tow. spotkaniu Piszczek wypunktował wysoko Rusyniaka.

W piórkowej Jakowlew (Sok.) wygrał przez techn. K. o. z Mieczką.

W drugiej piórkowej Czuba pokonał na punkty Klimczaka (Strzelec).

W lekkiej Gembała (Strzelec) wygrał przez poddanie się Sworzeniowskiego.

W półśredniej Jabłoński (Sok.) zremisował z Grajcarskim.

W średniej Wołek na punkty zwyciężył Borysa (Strzelec).

W półciężkiej Krupnik (Strzel.) znokautował Marka (Sokół).

Od naszych korespondentów

Syndykat Dziennikarzy Pomorskich rozpoczął nowy rok pracy

Z obrad walnego zjazdu w Bydgoszczy

Ubiegłej soboty dnia 19 bm. obradował w Bydgoszczy doroczny walny zjazd Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich, który zgromadził z górą 50 przedstawicieli zawodu dziennikarskiego z terenu województwa pomorskiego i okręgu nadnoteckiego.

Obrady zjazdowe poprzedziła solenna Msza św. odprawiona w przystawie bydgoskiej świątyni farnej przez ks. prob. kan. Schulza.

O godz. 10.30 w sali posiedzeń Rady Miejskiej w bydgoskim ratuszu rozpoczęła się część oficjalna zjazdu, którą zajął prezes Syndykatu red. Fiedler, witając serdecznie przybyłych przedstawicieli władz, oraz brać dziennikarską. Na wstępie uczczono pamięć zmarłego niedawno wybitnego dziennikarza polskiego, prezesa Syndykatu Wielkopolskiego śp. red. Jarochońskiego, oddając hołd Jego pamięci przez powstanie.

W przemówieniu swoim prezes S. D. P. nawiązał do aktualnej dziś sprawy rozszerzenia granic województwa pomorskiego, podnosząc, iż Bydgoszcz pierwsza wysunęła projekt wzmocnienia Pomorza, wychodząc z założenia, że zwiększenie siły gospodarczej zaplecza Gdyni leży w interesie całego państwa. Dając wyraz opinii ogółu zebranych dziennikarzy, prezes Syndykatu stwierdził, iż społeczeństwo pomorskie — jeśli chodzi o sprawy Gdańska — nie cofnie się przed żadną ofiarą konieczną do utrzymania polskiego stanu posiadania w Wolnym Mieście.

W dalszym ciągu części oficjalnej zjazdu nastąpiły przemówienia przedstawicieli władz, które rozpoczął wicestarosta bydgoski p. mgr. Robakow-

ski. Jako następni przemawiali płk. Skroczyński, który złożył prasie pomorskiej podziękowanie za nader życzliwe ustosunkowanie się do wojska, ks. kan. Schulz, który w słowach swoich nawiązał do słów Ojca św. wypowiedzianych pod adresem prasy, dalej dyrektor Teatru Miejskiego p. Stoma i gospodarz miasta p. prezydent Barciszewski.

W godzinach popołudniowych dziennikarze uczestniczący w zjeździe zwiedzili miasto, zapoznając się zwłaszcza ze stanem prac inwestycyjnych i nowymi osiedlami Bydgoszczy.

Właściwe obrady rozpoczęły się pod przewodnictwem wiceprezesa Zarządu Głównego Związku Dziennikarzy red. Wierzyńskiego o godz. 15.30 i trwały blisko pięć godzin. Po wysłuchaniu sprawozdań z działalności Zarządu, dokonano wyboru nowych władz Syndykatu, które tworzą pp. red. Fiedler — prezes, Górnicki i Mężnicki — wiceprezesi, Małycha, Dołński, Kunz junior, Ciesielski, Bieliński i Kościelski.

Obszerniejsze omówienie uchwał powziętych przez zjazd prasy pomorskiej podamy później.

40 nowych szkół w Wielkopolsce i na Pomorzu

powstanie z funduszu III. Tygodnia Szkoły Powszechnej
Towarzystwo Popierania Budowy publicznych szkół powszechnych nadesłało następujący komunikat:

Wynik finansowy III Tygodnia Szkoły Powszechnej, który odbył się w październiku br. wykazuje według ostatecznych danych z terenu Okręgu Poznańskiego rezultat w wysokim stopniu pomyślny. Ogólna kwota wpływu wyraża się sumą 91.870,72 zł. z których 60.020,70 zł przypada na Wielkopolskę, 31.850,02 zł zaś na Pomorze. Wszystkie obwody wykazują wpływy znacznie wyższe niż w ubiegłych latach.

Zebrała kwota obrębowa będzie w roku 1937 na budowę, rozbudowę i wykończenie przeszło 40 szkół w Okręgu, których dokładny spis wraz z podaniem wysokości przyznanych bezprocentowych pożyczek i bez-

zwrotnych zasiłków będzie osobno podany do publicznej wiadomości po dokonaniu przez Zarząd repartycji pożyczek w późniejszym terminie.

Zarząd Komitetu Okręgowego stwierdza przy tej sposobności dalszy i znaczny postęp w rozwoju zrozumienia i pogłębienia spraw Towarzystwa wśród całego naszego społeczeństwa i wyraża serdeczne podziękowanie tym wszystkim, którzy bądź to swoją wydatną współpracą, w organizacji III Tygodnia Szkoły Powszechnej, bądź to nieraz hojnymi przeważnie zaś drobnymi ofiarami przyczynili się do tego imponującego wyniku, w czym główna zasługa przypada także tym razem zawsze ofiarnemu Nauczycielstwu.

W 3-cim dniu ciągnięcia klasy 3-ej

wygrana zł 20.000 padła w tutejszej szczęśliwej kolekturze „Uśmiech Fortuny“ na nr. 33927.

Przypominamy, że w poprzedniej klasie 2-ej również w kolekturze „UŚMIECH FORTUNY“ padły następujące większe wygrane:

- zł 10.000 na nr. 132741
- „ 10.000 na nr. 22272
- „ 10.000 na nr. 22447

Z powyższego wynika, że szczęście stale sprzyja gromadzieli kolektury

„Uśmiech Fortuny“

Bydgoszcz, Pomorska nr. 1. Toruń, Żelazna nr. 31

Tragiczna śmierć komendanta posterunku w Łasinie

W listopadzie br. objął komendę posterunku P. P. w Łasinie przodownik Leon Dobrzyński, który przeniesiony został do Łasina z Wejherowa. W dniu 26 listopada objął służbę w Łasinie, rodzinę zaś swoją pozostawił czasowo w Wejherowie. Onegdaj, w dniu 18 wyjechał do Wejherowa by dokonać przeprowadzki mebli. W chwili przewożenia me-

bli samochodem ciężarowym jadąc przez Gdynię przodownik Dobrzyński uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, a miało to miejsce przy zderzeniu się samochodu z innym wozem. W wyniku zderzenia, przodownik doznał bardzo ciężkich obrażeń i przewieziony do szpitala w Gdyni, wkrótce zmarł. Wypadek ten wydarzył się około godz. 18.15.

Choińce

Trzymać język za zębami... Ciekawy proces przeciw sekretarzowi miejskiemu

Niemalą sensację wzbudził w mieście naszym proces z oskarżenia prywatnego radnego miejskiego Wiemana przeciw nacelnemu sekretarzowi miejskiemu Józefowi Trzebiatowskiemu. Według przebiegu sprawy, która się odbyła w ub. środę, sprawa ma to następujące:

Na jednym z posiedzeń Rady Miejskiej przedłożono do pewnego punktu wniosek Zarządu Miejskiego o przyznanie p. Trzebiatowskiemu tyt. odszkodowania kwoty 250 zł. za odebranie mu wydzierzawionego ogrodu miejskiego. Do tego punktu p. Wieman stawiał wniosek o głosowanie nad każdą pozycją oddzielnie, prawdopodobnie by omawianą pozycję odrzucić. Wnioskiem tym czuł się dotknięty p. Trzebiatowski (?). Dał temu wyraz nazajutrz. Podczas godzin urzędowania przybył do biura kolegi swego, gdzie zwrócił się do sekretarza Buczyńskiego po krótkiej rozmowie z następującymi słowami: „Ja mam Wiemana i radnego Bonina w... i proszę cię, abys im to powiedział“. Buczyński zwrócił uwagę Trzebiatowskiemu na niewłaściwe jego zachowanie, jednakże T. słowa zniewagi powtórzył jeszcze dwa razy żądając, aby to powiedziano w imieniu radnym.

Radni Wieman i Bonin, dowiedziawszy się o tym, zażalili się na p. Trzebiatowskiego do burmistrza a ponadto go zaskarżyli oddzielnie do sądu o zniewagę. Onegdaj na wokandy sądu znalazła się sprawa Wiemana.

Oskarżony przyznał się do tego, że wypowiedział słowa zniewagi. Bronił się tym, że zachowaniem p. Wiemana na obradach Rady Miejskiej został sprowokowany, że poza tym był niewyspany po hulance nocnej. Gdy krytycznej chwili — jak twierdzi oskarżony — sekretarz Buczyński stawiał mu drwiące pytanie, stracił panowanie i „w najwyższej depresji psychicznej“ wyraził zniewagę powiedział.

Świadkowie, urzędnicy miejscy Buczyński, Sowański i Pabich potwierdzili twierdzenia skargi, nie mogli jednak poświadczyć, że Trzebiatowski był nienormalnie zdenerwowany. Szereg pytań stron miał wyjaśnić, czy sekr. Buczyński lub też oskarżony zakończył przedmiotową rozmowę. Przesłuchanie świadków wskazało, że oskarżony kilka razy mówił słowa obraźliwe z prośbą o zakomunikowanie ich radnym.

Oskarżony na obronę swoją, że został sprowokowany, że ponad to był „niepoczytalny“ za swój czyn prosił o zawezwanie dalszych świadków dyr. P. K. K. O. Lipskiego, radnego Kalety, b. wicestarosty Kasperkiewicza i Jana Wykę, oraz na okoliczność, że rzekomo pomiędzy stronami nastąpiła ugodą ponownie świadków Buczyńskiego i Pabicha. Ponad to oskarżony wniósł o połączenie sprawy tej ze skargą radnego Bonina.

Sąd przychylił się do tego wniosku i sprawę odroczył.

Tuchola

— **Zmiana wicestarosty.** Wicestarosta tucholski p. mgr. Biedrzyński Julian przeszedł z dniem 12 grudnia br. na równorzędne stanowisko do starostwa powiatowego w Chojnicach. Na stanowisko wicestarosty tucholskiego przybył dnia 14 bm. p. mgr. Władysław Zgorzelski z Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu, który w tym dniu objął urządowanie.

— **Zaczadził się gazem.** Przy czyszczeniu płuczeki gazowej w gazowni miejskiej uległ ostatnio częściowemu zatruciu gazem instalator p. Michał Gadziński. Dzięki pomocy innych pracowników gazowni i przywołanego natychmiast lekarza dr. Grafkego, zdołano go uratować.

— **Komitet zimowej pomocy bezrobotnym przy pracy.** Jeszcze w listopadzie br. zakończył Powiatowy Komitet pomocy bezrobotnym pracę organizacyjną komitetów gminnych, które obok zbierania składek zimowych już przystąpiły do udzielania pomocy najbardziej potrzebującym bezrobotnym, przy czym wykonują robotę na terenie swoich gmin. Plenarne zebranie Powiatowego Komitetu zimowej pomocy bezrobotnym, które się odbyło 15 bm. stwierdziło, że ofiarności społeczna po za miastem Tucholą nie jest wielka. Momentem ujemnie wpływającym na uszczuplenie lokalnych środków Powiatowego Komitetu jest zarządzanie niektórych urzędów, jak np. Policji Państwowej, Poczty itp., wysyłania uzyskanych składek lokalnych do swych przełożonych urzędów, miast takowe przekazywać do Komitetu zimowej pomocy bezrobotnym swego powiatu.

Świecie

(e) **Odniesienia.** Za żywą działalność w LOPP. na terenie lokalnym otrzymał p. Franciszek Domachowski, kupiec w mieście, dyplom zasługi okręgu wojewódzkiego LOPP.

Za prace w miejscowym kole Związku Rezerwistów otrzymał p. Maksymilian Rhone, były prezes LOPP, dyplom zasługi Zarządu Głównego Związku Rezerwistów w Warszawie.

(s) **Samochód propagandowy LOPP w powiecie świeckim.** W czasie od 11 do 21 b. m. objeżdżał nasz powiat samochód propagandowy okręgu wojewódzkiego LOPP. Samochód zatrzymywał się w szeregu miejscowości powiatu i tutaj pod kierownictwem p. kpt. Abramowicza, kierującego tą akcją propagandową LOPP, odbyło się wyświetlanie odpowiednich filmów i wygłoszenie referatów informacyjnych z dziedziny obrony przeciwgazowej i przeciwlotniczej. Frekwencja w tych imprezach jest średnia; najliczniej dopisują warstwy mniej zamożne.

Na Boże Narodzenie znakomite, od 120 lat znane, WÓDKI LIKIERY ZAMKOWE winny się znaleźć na każdym świątecznym stole

Wódki zamkowe dobre i zdrowe

Przedstawiciele PAŃSTWOWYCH ZAMKOWYCH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH w Cieszynie: K. LENARTOWICZ i M. MITRASZEWSKI Warszawa, Nowy Świat 46. 9208

Posterunkowy ze Skarszew laureatem Polskiego Radia

Jako sześćsettyśmiący abonent otrzymał w upominku złoty zegarek

Wczoraj w niedzielę cała radiowa Polska uczestniczyła w wewnętrznej uroczystości Polskiego Radia, na której trzem szczęśliwym abonentom wręczono upominki: abonentem, którym los pozwolił zarejestrować odbiorniki pod numerami 599.999, 600.000 i 600.001. Zwyczaj upamiętniania ważnych etapów w rozwoju radiofonii polskiej, przyjął się w Polskim Radiu już dwa lata temu. Niedawno, bo przed 9 miesiącami, wręczono upominek półmilionowemu abonentowi. — Wczoraj przed mikrofonem stanęli abonent, którzy zapoczątkowali nowy setystyczny zastęp radiosłuchaczy.

Los tym razem wybrał laureatów Polskiego Radia w trzech dzielnicach, symbolizując poniekąd powszechność radia. Głównym zaś laureatem, sześćsettyśmięcym abonentem okazał się posterunkowy PP w Skarszewach (pow. kościński) Walerian Bagnucki, który w upominku od Polskiego Radia otrzymał złoty zegarek. Jest to już drugi wydatek wyróżnienia radiobonentów pomorskich. W lutym br. bezrobotny inwalida z Chełmży, który stworzył drogę 500-tysięcznemu abonentowi, otrzymał odbiornik.

Uroczystość wręczenia p. Bagnuckiemu upominku, która odbyła się w Rozgłośni Pomorskiej już w sobotę, zaszczytliwi przedstawiciele władz wojskowej i policji z p. wicewojewodą Szczepańskim, płk. dypl. inż. Dzwonkowskim, komendantem wojewódzkim PP. Nowodworskim i prezydentem m. Torunia Raszeją na czele.

PRZED CHOROZAMI z PRZEZIEBIENIA chroni ANACOT

Dr. A. Wander S. A. Kraków.

Sprostowanie

Kilka dni temu podaliśmy wiadomość o wyborze nowych władz Poznańskiej Izby Rzemieślniczej.

Wiadomość ta była mylna, chodziło bowiem o nowy zarząd Izby Rolniczej a nie Izby Rzemieślniczej, co niniejszym prostujemy.

Kowalewo

— **Zebrań Stow. Właścicieli Nieruchomości.** Dnia 11 grudnia br. w lokalu p. Juszkowiaka w Kowalewcu odbyło się zebranie Stow. Właśc. Nieruchomości miasta Kowalewa. Zebraniu przewodniczył członek zarządu p. Melerski. Po odczytaniu i przyjęciu protokołu sekretarz p. Ruchniewicz złożył jako delegat sprawozdanie z nadzwyczajnego walnego zebrania delegatów Zw. Właśc. Nieruchomości Woj. Pomorskiego, który to odbył się w Grudniadzu w dniu 22 11. 1936 r. Nad sprawozdaniem wywiązała się dyskusja. W wolnych głosach poruszono sprawę uiszczania zaległych składek oraz sprawę Pomocy Zimowej. P. Klein jako członek zarządu gorąco apelował by wszyscy członkowie w miarę możliwości składali dobrowolne datki dla bezrobotnych.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 21. 12.: Tomasza
Wtorek, 22. 12.: Honoraty
Środa, 23. 12.: Wiktorii

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY

Pogoda naogół chmurna, miejscami mglista z rozpozogdeniami głównie na południu. Temperatura nieco powyżej zera, a w górach lekki mróz. Słabe wiatry z kierunków zachodnich.

Z miasta

— **Dowódca i Korpus Oficerski p. p.** zamiast życzeń świątecznych i noworocznych wpłacili 15 złotych na choinkę dla dzieci „bezrobotnych” uczęszczających do szkoły powszechnej im. Henryka Sienkiewicza, oraz 13 złotych — dla dzieci ze szkoły powszechnej im. ks. Biskupa Bandurskiego w Bydgoszczy.

— **Na rzecz Funduszu Obrony Narodowej** wpłacili w dalszym ciągu w K. K. O.: miasto Bydgoszcz: Starosta Grodzki Suski 25 zł, inż. Kazimierz Nehring 32,50, R. Stenzel 38, J. Sudhoff 40, Henryk Buerger 30, Walenty Konarski 27, Ernst Baumann 26, Julian Sypniewski 25, M. Schulz 20, Lokatorzy domu przy ul. Grodzkiej 8 — 59,90, Karol Stark 76, Mateusz Ciechanowski 23,50, Schwandtko 22, J. Piecok 20, Kl. m. Sibilska 21, Laskowska 30, Marta Wegner 21, Nosiński 17,50, Ascher 25,70, J. Rubińska 20, E. Schmidt 19,75, Sylwester Gniewkowski 20, Albert Schmidt 24, Helena Krzywiec 25,50, Ludwik Biały 20, Maria Prajahn 24,80, Hermine Mende 23, Otto Pfefferkorn 28, Zakł. Ubezpiecz. Wzajemn. w Poznaniu Oddz. Bydg. 75,75, F-a „Wulkan” 18,40, F-a Ziegler i Co. 30, F-ma Pomeranke 28, Klinika Prywatna 40 zł.

Obligacjami 6% Pożyczki Narodowej wpłacili: Henryk Folmann 100, Dr. Teofil Orłowski 100, Mech. Fabryka obuwia „Standard” 200, Spółdzielnia Surowców Malarzy i Lakierników 500, Anastazy Wasielewski 50 zł.

Miej. Komitet Fund. Obrony Narodowej w Bydgoszczy.

Bydgoszcz, dnia 19 grudnia 1936 r.
— **Gwiazdka w Schronisku dla Niewidomych.** We wtorek, dnia 22 bm, o godz. 17,30 odbędzie się w Schronisku dla Niewidomych ul. Kollataja 9 obchód gwiazdkowy, na który wszystkich przyjaciół niewidomych się zaprasza.

— **Sylwester u wioślarzy.** Członków BTW, którzy pragną zaprosić gości na zabawę sylwestrową, uprasza się o złożenie adresów w firmie A. Nozdrzykowski, ul. Mostowa 6. Wysyłka zaproszeń nastąpi w najbliższych dniach.

ZEBRANIA — ODCZYTY.

— **Zw. Powstańców i Wojaków OK VIII Placówka I. Macierz.** Z powodu wzięcia udziału w uroczystościach przeniesienia zwłok powstańca śp. Olejnika z Ncwej wsi do Inowrocławia w dniu 6 stycznia 1937 r. odbędzie się nadzwyczajne zebranie w poniedziałek, 21 bm, w lokalu p. Sikorskiego, ul. Grunwaldzka. Początek o godz. 19.

Służba pocztowa w czasie świąt Bożego Narodzenia

Służbę zewnętrzną dla publiczności w urzędach i agencjach pocztowo-telekomunikacyjnych ogranicza się w dniu 24 grudnia br. do godziny 17, a w kancelariach urzędów do godziny 12.

Służbę doręczeń pełnić będą większe urzędy w dniu 24 grudnia dwurazowo, urzędy mniejsze i agencje p.-t. **jednorazowo.**

Doręczanie przesyłek pospiesznych i dokonywanie protestów weksli oraz doręczanie i wydawanie paczek żywnościowych będzie uskuteczniane w dniu 24 grudnia **normalnie.**

W dniu 25 grudnia zewnętrzna służba pocztowa oraz służba doręczeń przesyłek pocztowych **ustaje w zupełności.** Doręczaniu, awizowaniu względnie wydawaniu podlegają w tym dniu przesyłki i przekazy pocztowe pospieszne, przekazy telegraficzne (w tych urzędach, w których ten dział służby w niedziele i święta zaprowadzono), paczki zwykłe ze zwierzętami żywymi, oraz paczki żywnościowe.

W dniu 26 i 27 grudnia urzędy i agencje pełnią **normalną służbę zewnętrzną** od godziny 9—11.

W dniu 27 grudnia odbędzie się **jednoznaczne doręczenie wszystkich przesyłek pocztowych.**

Godziny urzędowe w telegrafii i telefonii, jak również w pocztowej służbie wewnętrznej **pozostają bez zmiany.**

Ważne dla właścicieli koni

Zarząd Miejski w Bydgoszczy przypomina raz jeszcze rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 grudnia 1930 r., na podstawie którego **właściciele koni obowiązani są zgłaszać w Oddziale Wojskowym przy ul. Grodzkiej 25, pokój 3, w terminie 7-dniowym fakt nabycia, pozbycia i zmianę miejsca postoju konia,** oraz wszelkie inne zmiany dotyczące posiadania konia, jak padnięcie, kradzież lub t. p., przedkładając jednocześnie dowód tożsamości konia.

Dalej specjalną uwagę zwraca się na to, że przy użytkowaniu konia poza obrębem miasta, oraz w czasie targów, jarmarków, spędów, przeglądów itp. winien właściciel konia posiadać przy sobie **dowód tożsamości konia,** w celu okazywania go na żądanie władzom.

W ostatnim czasie pociągnięto do odpowiedzialności za nieprzestrzeganie wyżej wymienionych przepisów wiele osób, wobec czego Zarząd Miejski ostrzega właścicieli koni przed **zaniebdywaniem** tychże, ponieważ narażają się na dotkliwe kary administracyjne.

Dzień w Bydgoszczy
Poniedziałek, dnia 21 grudnia

Ile zebrano dotychczas w Bydgoszczy na pomoc zimową dla bezrobotnych?

Handel i przemysł — przodują, pracownicy na drugim miejscu

Według danych **Miejskiego Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem w Bydgoszczy,** dotychczasowy wynik finansowy akcji pomocy zimowej dla bezrobotnych przedstawia się jak następują:

Ogólny wynik zbiórki pieniężnej do dnia 17 grudnia br. wynosi 62.279,52 zł.

Udział poszczególnych stanów i zawodów w akcji pomocy zimowej może Komitet podać według stanu kasy z dnia 15 grudnia br., który wynosił 56,525,73 zł.

Z tej sumy przypada na przemysł i handel 21.467,33 zł.; rzemiosło 1.733,17; pracowników 10.467,69; banki 410,—; właścicieli domów 4.371,85; wolne zawody 1.028,57; różne ofiary 2.735,57; przedsięw. użyteczności publicznej 5.005,05; imprezy Komitetu i zbiórki uliczne 9.306,52 zł.

Jak z powyższego zestawienia wynika dały imprezy Komitetu i zbiórki uliczne, urządzone w ciągu „Tygodnia” natężonej akcji zbiórkowej ogólny dochód 9.306,52 zł.

Z pośród kwestarzy, którzy w dniu

6 bm. odnieśli największy sukces, wymienimy tylko p. prezydenta **Barciszewskiego,** który zebrał 174,70 zł., p. prezydentową **Barciszewską,** która zebrała 167,36 zł., p. starostę **Suskiego,** który zebrał 56,01 zł., p. radcę **Śpikowskiego,** który zebrał 47,14 zł. oraz p. nacz. **Werke,** który zebrał 41,64 zł. Jako szczegół charakterystyczny wypadła zaznaczyć, że **największą ilość monet zebrał p. nacz. Werka** (z „grubszych monet” była w jego puszcze tylko jedna 2-złotówka), co jednak nie należy rozumieć w tym sensie, jakoby do puszek pozostałych kwestarzy wrzucano same monety srebrne.

Z zasobów Komitetu poczyniono dotychczas następujące wydatki na pomoc zimową dla bezrobotnych naszego miasta:

Na wniosek Sekcji pomocy dzieciom i młodzieży wydatkowano na zakup odzieży dla dzieci szkolnych i przedszkolnych na gwiazdkę 24.600,— zł.; na zakup mąki, wypek chleba w grudniu i transporty węgla wydatkowano ca 13.000,— zł.; razem wydatkowano dotychczas ca 36.600 zł.

Z obrad Zarządu Powiatowego Związku Strzeleckiego

Ubiegłej soboty odbyło się miesięczne zebranie Zarządu Powiatowego Związku Strzeleckiego w Bydgoszczy pod przewodnictwem prezesa ob. **dr. Szerzynieckiego.** W obradach wzięli również udział komendant obw. ob. mjr. **Parczyński.**

Po zagajeniu i odczytaniu protokołu ob. prezes złożył sprawozdanie z dotychczasowej działalności Zarządu tudzież przeprowadzonych lustracji w oddziałach i pododdziałach Z. S. w powiecie. Z pośród licznych placówek ob. prezes wyróżnił pododdziały w **Strzelewie i Koronowie,** które pracują b. intensywnie i wykazują duże wyrobienie tak organizacyjne jak i ideowe. Z pododdziałów żeńskich świetnie się rozwija pododdział w **Pawłówku.** Sprawnie również pracują inne placówki, które pomimo różnych trudności, realizują wytrwale zasady programowe Z. S.

W uznaniu pięknego dorobku pracy pododdziału w **Strzelewie,** Zarząd Powiatowy uchwalił **zakupić dla członków 10 mundurów.** Poza tym przyznane zostały subwencje w Wudzynie, Mąkowie-

sku i Licimiu na urządzenie świetlic pododdziałów.

W dalszym ciągu ob. por. **Środiński** i wiceprezes **Kiss** poinformowali zebranych o wynikach odprawy, zwołanej z okazji pobytu Kom. Okr. Z. S. ob. mjr. **Korczewskiego.**

Ob. kier. **Mielnik** poruszył sprawę **popularyzowania czytelnictwa wśród członków Związku Strzeleckiego** i zaproponował zorganizowanie bibliotek ruchomych. Przychylając się do tego wniosku Zarząd uchwalił wyasygnować odpowiednią kwotę na uruchomienie bibliotek w poszczególnych Oddziałach Z. S.

Dalej postanowiono urządzić w dniu 10 stycznia 1937 r. **tradycyjny opłatek dla wszystkich działaczek i działaczy strzeleckich w powiecie.**

Po zreferowaniu szeregu spraw organizacyjnych przez ob. sekr. **Kętowicza** — rozwinęła się szeroka dyskusja w której zabierali głos ob. ob. mjr. **Parczyński,** mjr. **Kapela,** pur. **Środiński,** wicepr. **Kiss,** prez. **Urbanowski,** kier. **Augustyn** i inni.

TELEFONY.

- Pogotowie pożarowe 06.
- Pogotowie ratunkowe 26-1b.
- Straż Pożarna 26-16.
- Policja Państwowa (centrala) 27-00.
- Zarząd Miejski (centrala) 26-00.
- Dorożki samochodowe 22-50 (postój: Jagiellońska) 22-51 (postój: Gdańska).

— Muzeum Miejskie otwarte codziennie w godz. 9—16, w niedziele i święta od 11 do 14. Obecnie w Muzeum wystawa „Plastyków bydgoskich”.

DYŻUR APTEK

— **Dyżur nocny aptek** do 5 bm. włącznie pełnią: Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel. 30-50 i Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 48, tel. nr. 33-01.

Scena i kulisy

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Ostatnie dwa przedstawienia w okresie przedświątecznym po cenach groszowych.

W okresie przedświątecznym odbędą się ostatnie dwa przedstawienia po cenach minimalnych. **Dziś, w poniedziałek pełna niefrasobliwego humoru i zabawnych sytuacji „Trafika pani generalowej”** Bus-Fekete w doskonałej grze zespołu.

We wtorek „Czwarty do brydża”, świetna komedia A. Grzymały-Siedleckiego. Obydwie sztuki schodzą zupełnie z repertuaru naszego teatru.

W środę i czwartek teatr zamknięty.

KINA.

- ADRIA: „Sztandar” i nadprogram.
- APOLLO: „Nocne motyle” i nadprogram.
- BALTYK: „W obronie prawa” i „Nocne życie bogów”.
- KRYSTAL: „Pieśń milionów” i liczne ciekawe dodatki.
- MARYSIENKA: „Anna Karenina” i „Niesamowity dom”.
- REWIA: „Srebrne ostrogi” i nowy program widowiskowy.

Na szalach Bemidy

SKAZANIE KLUSOWNIKA

Przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy odpowiadał w dniu wczorajszym **25-letni robotnik Andrzej Kaziol,** który zasiadł na ławie oskarżonych pod zarzutem **klusownictwa.** Kaziol ujęty został z fuzją w rękę przez leśniczego w lesie Brzozowo pod Koronowem, w chwili, gdy szedł na wyprawę klusowniczą.

Sąd skazał go na **6 tygodni bezwzględego aresztu.**

B. NAUCZYCIEL FALSZEREM WEKSŁA

W K. K. O. w Szubinie złożył w swoim czasie weksel na 200 zł. b. nauczyciel 28-letni **Czesław Guzenda,** zam. w Barcinie. Na blankiecie wekslowym figurowały trzy podpisy żyrantów, a mianowicie pp.: **Stanisławy Kurowskiej, Janiny Liwińskiej i Zofii Maleckiej.** Jak się okazało — wszystkie te trzy podpisy zostały przez Guzendę **sfałszowane.**

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy skazał Guzendę na **8 miesięcy więzienia** z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata, pod warunkiem, iż skazany do końca czerwca przyszłego roku zwróci poszkodowanym bezprawnie pobrane pieniądze.

5 MIESIĘCY WIĘZIENI/ ZA POPCHNIĘCIE

33-letni rolnik z Przyłęk powiatu bydgoskiego, **Stanisław Mańkowski** skazany został przez Sąd Grodzki w Bydgoszczy na **5 miesięcy więzienia** dosłownie za jeden ruch, za **popchnięcie przeciwnika w czasie bójki.** Poszkodowanym w tym wypadku jest **43-letni rolnik Stanisław Ziółkowski,** który w czasie sporu popchnięty został przez Mańkowskiego, a trafiając plecami na drzewniany pal — doznał oderwania woreczka nerkowego, a w konsekwencji trwałe kalectwo.

Sąd zawiesił warunkowo skazanemu karę na 3 lata.

NIEUCZCIWY INKASENT

Przed Sądem Grodzkim w Bydgoszczy toczyła się w dniu wczorajszym rozprawa karna przeciwko **28-letniemu Janowi Błaszakowi** z Poznania o sprzeniewierzenie. Błaszak będąc w swoim czasie w Bydgoszczy **skasował w jednym ze sklepów kwotę 150 zł.,** którą to sumę następnie sobie przywłaszczył na **szkodę Marii Rondowej** zam. przy ul. Długiej.

Wyrok: **pół roku więzienia** z warunkowym zawieszeniem na 5 lat pod rygorem zwrotu pieniędzy w przeciągu 6 miesięcy.

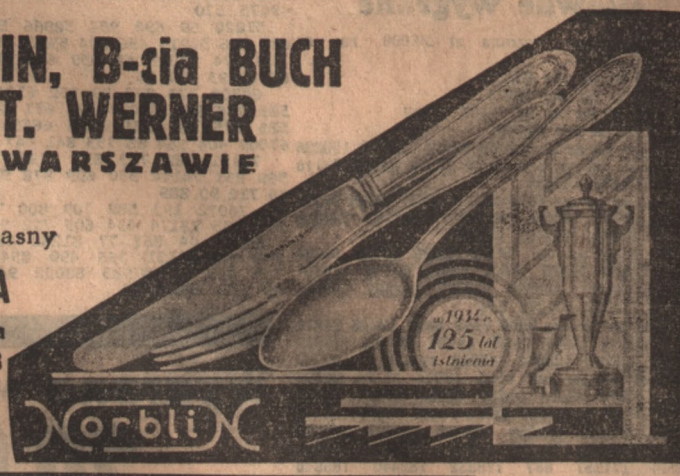

Srebrny skarb Neusa na licytacji

ŚWIĘTA PRZY MUZYCE
PRZEZ RADIOAPARAT
POL-RA
SOLIDNY WYRÓB — GWARANCJA 2-LETNIA
FACHOWA OBSŁUGA
DOGODNE RATY — DUŻY WYBÓR
GDYNIA tel. 30-22 MSCIWOJA 10

Najpiękniejsze podarki na gwiazdkę
wykwintne i trwałe platerę

z firmy
NORBLIN, B-cia BUCH
i **T. WERNER**
W WARSZAWIE

Magazyn własny
GDYNIA
ul. Świętojańska
53
telef. 26-95.
9396

NA GWIAZDKĘ
polecam po najniższych cenach:
Orzechy włoskie, laskowe, fistaszki,
rodzynki, migdały, figi, daktyle,
wszelkie przyprawy do ciasta,
Konsery i grzybki suszone.
Kawę dziennie świeżo paloną
Wina białe i czerwone, francuskie w wiel-
kim wyborze, węgierskie, krajowe
Rumy, araki, likiery wszelkich gatunków. firm,
także wszelkie towary kolonialne
Fr. Kłopotcki-spdk.
Szeroka 25. Telefon 2078.
Kredyt na asygnaty. 9253Ck

Zlecenie Nr. 998/IX. (9400)
OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Okręgowy Urząd Budownictwa Nr. VIII ogła-
sza przetarg na rozbiórkę budynku Składnicy Mat.
Int. w Toruniu, ul. Dominikańska wraz z zaku-
pem materiału z rozbiórki.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi dnia 4 stycz-
nia 1937 r. o godz. 11.

Do oferty należy dołączyć:

1) Kosztorys ofertowy z ceną wypisaną cyfrowo
i słownie.

2) Poświadczenie Kasy Skarbowej na złożone
wadum w wysok. 150 zł na rzecz Okr. Urzę-
du Budownictwa Nr. VIII w Toruniu.

Podkłady do przetargu nabyć można w kance-
larii Okr. Urz. Bud. Nr. VIII od godz. 10-15-ej.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu.
Ofertenci mogą obejrzeć budynek w godz. od 9
do 15-ej po zgłoszeniu się w tej sprawie u Zarzą-
dcy Składnicy.

Okręgowy Urząd Budownictwa Nr. VIII.
Nr. 824-842-C/Bud. 36.

Zlecenie Nr. 993/IX. (9404)
SĄD OKRĘGOWY W TORUNIU.

Obwieszczenie

w sprawie upadłości Pomorskiej Spółdzielni Wy-
dawniczej z odpowiedzialnością udziałami w To-
runiu II. U. 5/36 w myśl art. 161 pr. upadł. ob-
wieszcza się niniejszym, że listę wierzytelności za-
interesowani mogą przeglądać w Sekretariacie Są-
du Okręgowego w Toruniu pokój 36 od godz. 9 do 12
oraz założyć w ciągu dwóch tygodni od daty ukaza-
nia się niniejszego obwieszczenia w Monitorze
Polskim — sprzeciw do Wydziału Handlowego Są-
du Okręgowego w Toruniu na zasadzie art. 162 pr.
upadł.

Sędzia Komisarz: (—) Piskorski,
Sędzia Okręgowy.

TORUN
SPRZEDAŻ
OKULARY
najkorzystniej
u M. GRODZKIEGO, Toruń
Chelmińska 5
telefon 2585 6654Ck
Asygnaty Kredyt Kupiecki.

Najlepszy
Najpraktyczniejszy
podarek
gwiazdkowy
MASZYŃKA
SPIRYTUSOWA
EMES
do nabycia we wszyst-
kich sklepach artykułów
żelaznych i w
HURTOWNI
WYROBOW P. M. S.
Toruń, Podmurna 32

Zamiana mebli!
Nowości Nowych mebli, po-
kójów lub pojedynczych, do-
starczam a odbieram uży-
wane jako wpłatę.
Toruń — Prosta 5.
Spamiętaj! 7446 C

Radio
na prąd i bateryjne gramof-
on szafkowy sprzedam tanio.
Okazja Toruń, św. Ducha 18.
9362Ck.

Kredyt
na asygnaty
najtaniej
BLAWATY
GALANTERIA
BIELIZNA

Zabawki
Galanteria
Pończochy
Swetry
najtaniej Czesław Deutsch,
Toruń, ul. Św. Katarzyny
12 — ul. Kościuszki 9. Kres-
dyt na asygnaty. 9268C

Pokój
stołowy dąb — mahoń jak
nowy, odpow. do dworu
plebanii, mieszcz. reprez.
kasyna, sprzedam tanio
Zieliński, Toruń, Szopena
19 tel. 1981 9348Ck

Pinczerka
młodego czystej rasy
sprzedam. Toruń, św. Ducha
18. 9362Ck.

NAJLEPSZE
PIERNIKI
TORUŃSKIE
ŁOM piernikowy
tanio A. Rost dawn.
Herman THOMAS
TORUN 8843
detałiczna sprzedaż:
N. Rynek 4. Szeroka 38.

Szafa
do akt biurowa z żaluzjami
biurka, różne meble, kołn,
na biegunach wózek dla lal-
ki i dziecięcy, lampy elek-
tryczne, 4 krzesła gdańskie
i stół okrągły, sprze da tanio
Okazja Toruń, św. Ducha 18
9362Ck

Pianino
krzyżowe, bandonium, gis-
tare, skrzypce, patefon, cytra,
sprzedam bardzo tanio. Oka-
zja Toruń, św. Ducha 18.
9362Ck

Choinki
najtaniej kupisz na placu
vis a vis Starostwa Grodz-
kiego. Duży wybór! To-
ruń. 9269Ck

Praktyczne podarki!
Astoria
Mylko toaletowe
Mylko do golenia
Krem do golenia
Eau de Cologne
Woda Lawendowa
Woda brzożowa
w gustownych opakowaniach są zawsze
ulubionymi podarkami gwiazdkowymi.
Prosimy przy zakupie zwracać uwagę na wyżej wymienioną markę.
J. J. Berger A. — G. Gdańsk.

Książki
handlowe
dokażdej buchalterii i wszel-
kie przybory biurowe dostar-
cza **J. Wloch, TORUN,**
Przedzamcze 15, tel. 1726.
9220Ck

POSADY WOLNE
Przychodnia
dziewczyna do posług pos-
trzebna zaraz. Toruń, Lu-
bicka 28, Czapińska.
9399Ck

Unieważniamy
zagubione zgłoszenie na
skład nr. 670/35 Urzędu
Celnego Molo Pasażerskie,
rej. przyw. 563/7 z 16. VII,
35, Schenker i Ska, Gdynia.
9291

KUPNO
Browning
kupi oficer. Oferty pod
„Dzień Pomorza” Toruń.
9392Ck

GDYNIA
Zgubiono
zgłoszenie na skład celny
za nr. 241 r. p. 1084/106
na jądra orzechowe, wysta-
wione przez Urząd Celny
w Gdyni. Dom Transp.
Eksped. „Ankerlager” Gd-
ynia. 9289Mk

Unieważniamy
zagubiony konosament cel-
ny na KUBUS 1085/87,
1092, 1114, 1118 i 1120 —
7 beczek jelit — rej. przyw.
342/34 z 13 maja 1935 r.
Schenker i Ska, Gdynia.
9292

MIESZKANIA WOLNE
5 pokoi
z kuchnią, łazienka zaraz
wynajmę. Adres wskaże
Filia „Dnia Pomorza” —
Toruń. 9230C

Z powodu
posiadania 2-ch składów
meblowych, wydzierż-
wię lub sprzedam jeden
od 1 stycznia 1937 r. Do-
wiedzieć się Gdynia, ul.
Świętojańska 77 lub 73
Skład Mebli, Gabała.
9341M

Akwizytorzy
inteligentni, reprezentacyj-
ni, dobrze wprowadzeni na
sprzedaż radioaparatuów pos-
trzebni. Zgłoszenia do „Ga-
zety Morskiej Ilustr.” Gd-
ynia pod „3022”. 9401M

3 pokoje
na I piętrze do wynajęcia.
Adres filia „Dnia Pomorza”
Toruń. 9225C

Kupuję
wszelkie skóry zwierząt
dzikich. Skład broni
J. Szywał, Gdynia, Święto-
jańska 33/35. 8620M

Do akt Nr. IV Km. 1661/36, 1662/36, 1858/36, 1963/36.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. IV
urzędujący przy Sądzie Grodzkim w Gdyni pokój
14, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu
23 grudnia 1936 r. o godz. 15 w Orłowie (zbiórka
kupców przy Wielkopolskiej róg Kurpiowskiej) od-
będzie się publiczna licytacja ruchomości, a mia-
nowicie: 1 biblioteka, 1 biurko z fotelem, 1 dywan,
1 leżanka, 1 lampa 4 ram., 2 fotele skóra kryte,
3 krzesła, 1 stół, 2 obraz, 1 parkan z desek 2 m
wysoki i 250 m długi, ogólnej wartości 1025 zł;

dnia 22 grudnia br. o godz. 15 w Gdyni przy ul.
Stupeckiej nr. 39: 2 sztuczki materiału męskiego
na płaszcz i 3 sztuczki materiału męskiego na
ubranie, oszacowanych na łączną sumę 760 zł.
Powyższe ruchomości oglądać można w dniu
licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej o-
znaczonym.

Gdynia, dnia 18 grudnia 1936 r. (9398)

Komornik:
(—) K. Błaszkiwicz.

GDANSK

Zgubiona
legitymację tymczasową,
wystawioną przez Kom.
Gen. R. P. w Gdańsku, na
nazwisko Maria Józwiak,
unieważnia się. 9407Gdk

Zgubiony
dowód osobisty, wystawio-
ny przez Magistrat Byd-
goszcz, na nazwisko Feliks
Kubacki — unieważnia się.
9408Gdk

Zgubiony
dowód osobisty, wystawio-
ny przez Starostwo Grodz-
kie w Wilnie na nazwisko
Jakub Rodniański, unie-
ważnia się. 9447Gdk

Ogłaszanie się
w naszym
dzienniku
opłaca się
stokrotnie!

<p>OGŁOSZENIA: wiersz milimetrowy na stronie 1-lamowej 0,20 zł w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł w tekście na dalszych stronach 0,50 zł Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym dru- kiem liczymy podwójnie. Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. niższe. Komunikaty 50 gr za wiersz. Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest iden- tyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie nota- wań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.</p> <p>Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Czesław Kościelski, Bydgoszcz ul. Marsz. Focha 12. — redaktor odpowiedzial. na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pagedu”. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziąd: Wacław Gańca, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tezew: Leon Formański, Tezew, Kościuszki nr. 1. Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf” z odpow. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja.</p>	<p>ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:</p> <p>W ekspedycji miejscowych agencji 2,00 zł Z odnośnikiem do domu 2,20 zł Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2,40 zł Pod opaską 4,50 zł W Gdańsku przez pocztę 2,32 gd; przez gońca 2,00 gd W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost 1,75 gd Zagranicą 4,00 zł W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przez- skody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.</p> <p>Redaktor odpowiedzialny: WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 56.</p>	<p>U W A G I : Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Naj- mniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie za- strzeżenie zostanie zapłacony przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłosze- nia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściga- niu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejscie ogłoszenia Administracja nie odpowiada.</p>
---	---	--